

Dret a Morir Dignament: Indicador de Qualitat Assistencial

Manel Santiñà Vila

Soci de la SCQA

Voluntari de DMD-Catalunya

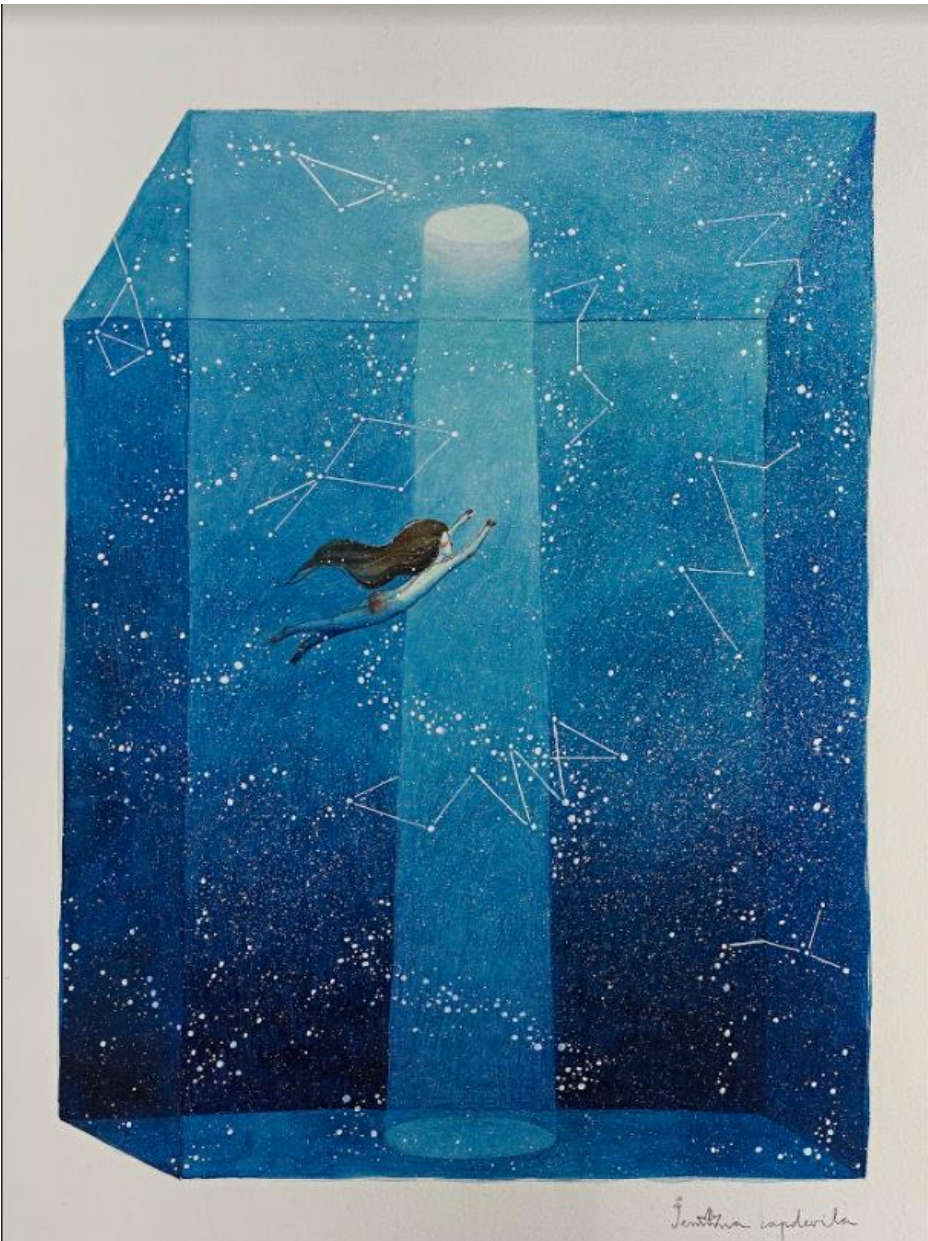
26 setembre 2024

dmd
DRET A MORIR DIGNAMENT
CATALUNYA

SCQA
Societat Catalana de
Qualitat Assistencial

Que tractarem

- Un mica d'Història de l'Associació DMD
- Les Lleis que marquen els drets de les Persones
- El Document de Voluntats Anticipades: Personal però transferible
- El que esta representant la llei reguladora de la Eutanàsia
- Debat: ho tenim incorporat en el nostre treball de millora de la Qualitat?

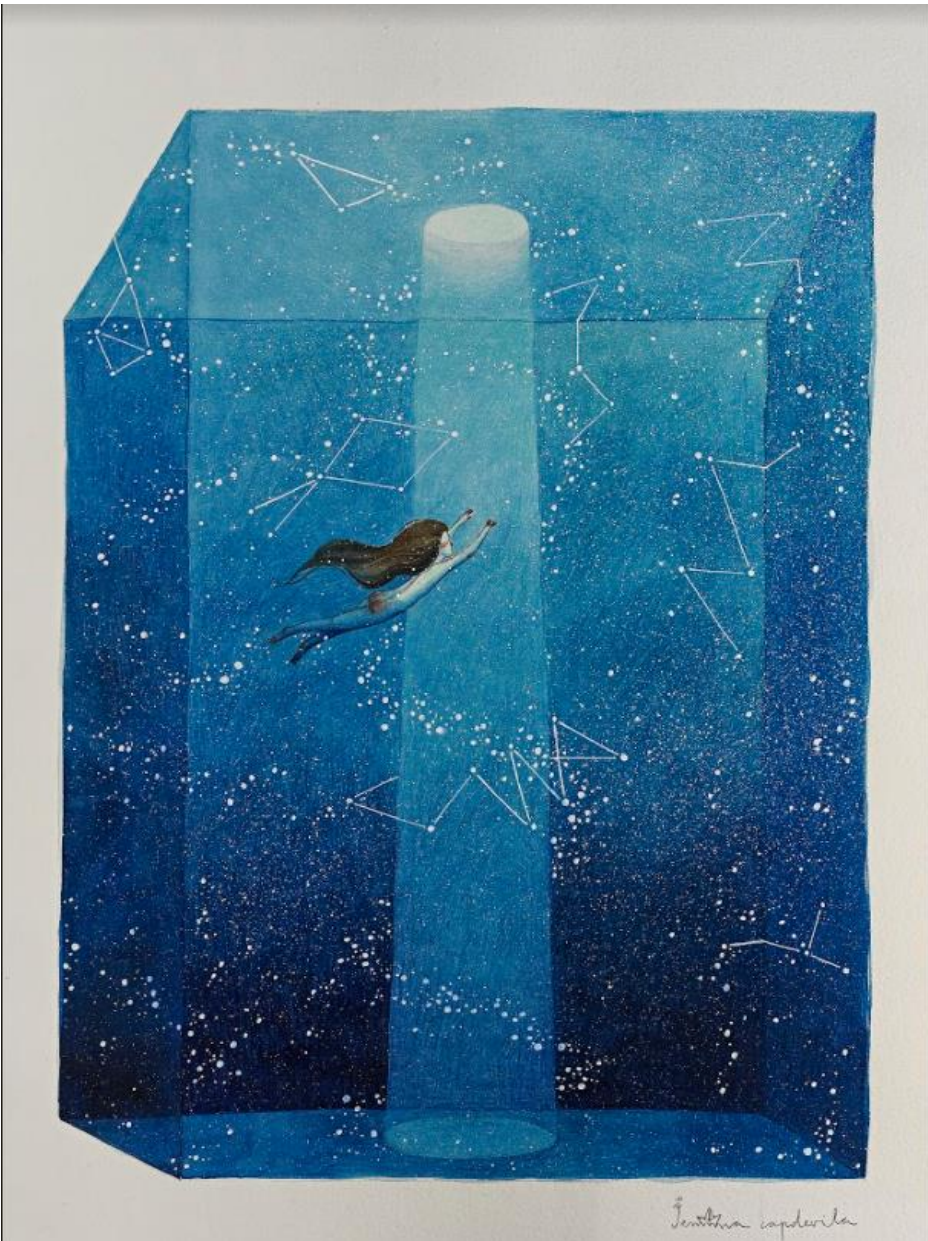

“Escapatòria. Cal trobar una sortida”

Gemma Capdevila

QUI SOM

L'Associació DMD és una entitat **sense ànim de lucre**, fundada l'any 1984 que **defensa la llibertat** de tota persona a decidir el moment i la manera de finalitzar la seva vida.

“Escapatòria. Cal trobar una sortida”

Gemma Capdevila

QUI SOM

Una mica d'**Historia** de l'Associació Dret a
Morir Dignament - Catalunya

“Escapatòria. Cal trobar una sortida”
Gemma Capdevila

Primera fita: 1984

- Article de Miguel Ángel Lerma a *El País*.
- Fundació de l' *Asociación Derecho a Morir Dignamente* (DMD) amb seu a Madrid
- Lerma va ser el primer president. Tenia 30 anys.
- Ingrés de DMD-Espanya en la WFRtDS.

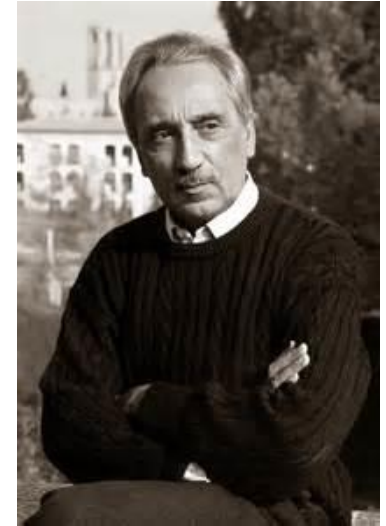
1985

- Constitució d'un grup local a Barcelona.
Coordinadora: Maria Rosa Buixaderas.
- Algunes reunions es van fer a la seu de la Editorial Tusquets, gràcies a Beatriz de Moura.
- Més endavant, a la Casa Elizalde.

1989

- La seu de DMD passa de Madrid a Barcelona.
- President: Salvador Pániker.
- Vicepresidenta: Juana Teresa Betancor

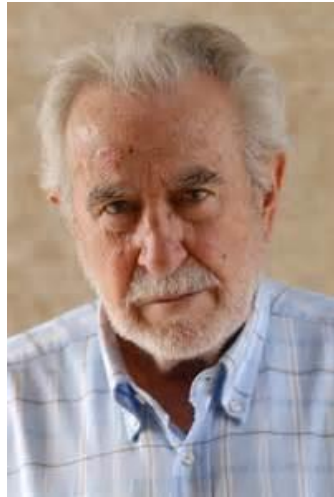

1993

- DMD inicia la **lluita amb Ramón Sampedro**.
- DMD presenta una redacció alternativa al projecte de reforma del Codi Penal.
- Col·laboració de Cesáreo Rodríguez Aguilera, senador independent pel PSOE (avantprojecte de Llei d'eutanàsia).

1993: Manifest d'artistes i intel·lectuals en favor del dret a morir dignament (1993)

1995

- Contactes amb el ministre Juan Alberto Belloch (nou Codi Penal).
- El nou Codi Penal va recollir part de la redacció proposta per DMD.
- El Codi Penal redueix les penes a qui ajudi a morir a qui pateix sofriments greus, permanents i difícils de suportar i sol·licita expressament aquesta ajuda. Però, no despenalitza l'eutanàsia.

El Codi penal de 1995.

143.4. El que causare o cooperare activamente con actos necesarios y directos a la muerte de otro, por la petición expresa, seria e inequívoca de éste, en el caso de que la víctima sufriera una enfermedad grave que conduciría necesariamente a su muerte, o que produjera graves padecimientos permanentes y difíciles de soportar, *será castigado con la pena inferior en uno o dos grados a las señaladas en los números 2 y 3 de este artículo.*

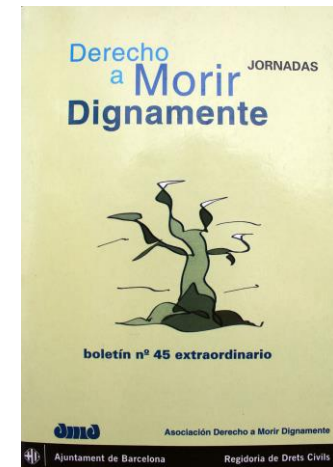
1998

- Mor Ramón Sampederó després d'ingerir cianuro (suïcidi assistit): amplíssima ressonància als mitjans nacionals i internacionals. Reproducció del vídeo de la mort a Antena 3. Debat ètic.
- DMD recull milers de firmes de autoinculpació de persones i institucions: “Jo també vaig ajudar a morir a Ramón Sampederó”.

1999

- Creació al Senat d'una Comissió Especial per l'Estudi sobre l'Eutanàsia: Compareixença de Juana Teresa Betancor.
- Acord unànime dels partits polítics del Parlament de Catalunya sobre una Llei que inclogués el Testament Vital.
- Jornades sobre el Dret a Morir Dignament, patrocinades per l'Ajuntament de Barcelona.

2000

- ERC (Joan Ridaó) presenta al Parlament la *Llei sobre el dret a la informació concernent a la salut i a l'autonomia del pacient i la documentació clínica*. Inclou el DVA. Aprovada per unanimitat.
- Juana Teresa Betancor es elegida vocal de la WFRtDS.

2001

- Es presenta a Barcelona la **Federació Mundial de las Associacions pro Dret a Morir Dignament**. Ampli ressò als mitjans: *El Periódico*, *El País*, etc.
- **Holanda** aprova la Llei de Terminació de la Vida a Petició Pròpia i de l'Auxili al Suïcidi.

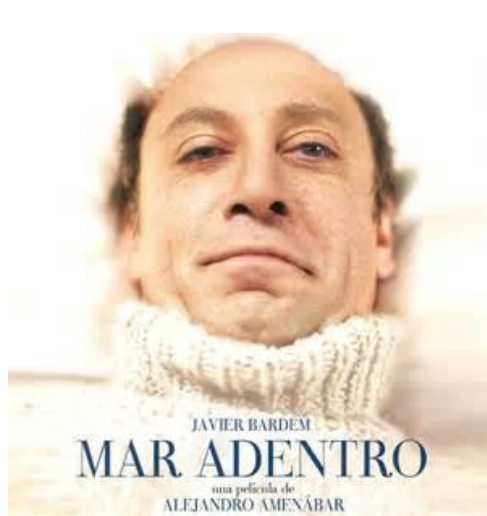
2002

- Catalunya regula el Registre de Voluntats Anticipades.
- Llei espanyola 41/2002 reguladora de l'Autonomia del Pacient (LAP).
- Juana Teresa Betancor, vicepresidenta de la WFRtDS.
- Bèlgica aprova una llei d'eutanàsia.

2003

S'estrena la pel·lícula *Mar Adentro*, de A. Amenábar. DMD col·labora, especialment la sòcia Gené Gordó i Aubarell. Èxit mundial de *Mar Adentro*.

2004

DMD passa a tenir una estructura federal: Catalunya, País Basc, Galicia, Madrid. Més endavant, Astúries i València.

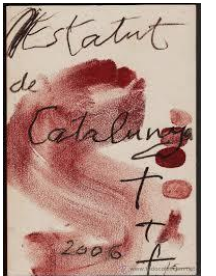
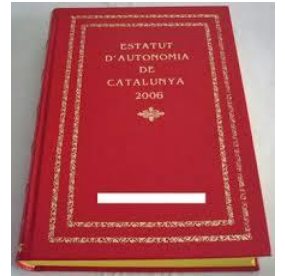

Estatut de Catalunya (2006) Article 20

Influència de DMD en la aprovació de l'article 20 del nou Estatut de Catalunya: *Dret a viure amb dignitat el procés de la mort:*

1. Totes les persones tenen dret a rebre un **tractament adequat del dolor i cures pal·liatives** integrals i a viure amb **dignitat el procés de llur mort**.

2. Totes les persones tenen dret a expressar llur **voluntat d'una manera anticipada** per tal de deixar constància de les instruccions sobre les intervencions i els tractaments mèdics que puguin rebre, que **han d'ésser respectades**, en els termes que estableixen les lleis, especialment pel personal sanitari quan no estiguin en condicions d'expressar personalment llur voluntat.

2006 (maig): Valladolid

Mort clandestina de Jorge León (sis anys pentaplègic)

elmundo.es BÚSQUEDAS En Internet Buscar

60 segundos | Edición impresa | Cartelera | Callejero | Servicios | Gráficos | Blogs | Tienda | Loterías | Clasificados | Calendario

Portada > Sociedad

DEMANDÓ UNA 'MANO AMIGA' POR INTERNET

La Policía investiga la muerte de un pentapléjico de Valladolid que pidió ayuda para dejar de vivir

- 'Seguramente tendré que recurrir a una salida ilegal', había reconocido
- 'Tengo todo preparado para que quien me asista quede incógnito', decía recientemente en su blog

EL PAÍS SOCIEDAD

EDUCACIÓN SALUD CIENCIA MEDIO AMBIENTE IGUALDAD CONSUMO COMUNICACIÓN TECNOLOGÍA TV BLOGS TITULARES »

REPORTAJE: LA MUERTE DE UN PENTAPLÉJICO

"No debería estar aquí"

Jorge León, el pentapléjico fallecido en Valladolid, pidió "una mano hábil" que le ayudara a morir a través de un 'blog' en Internet

EL PAÍS

LA MUERTE DE UN PENTAPLÉJICO

Jorge León pidió a un grupo pro eutanasia que una persona le ayudase a morir

DMD Madrid le aconsejó que solicitara al médico la sedación antes de ser desconectado

elmundo.es BÚSQUEDAS En Internet Buscar

60 segundos | Edición impresa | Cartelera | Callejero | Servicios | Gráficos | Blogs | Tienda | Loterías | Clasificados | Calendario

Portada > Sociedad

DEBATE SOBRE LA EUTANASIA

El hermano del pentapléjico de Valladolid da las gracias a quienes le hayan ayudado a morir

- 'Derecho a Morir Dignamente' ofrece su apoyo a la 'mano amiga' de Jorge León
- La organización denuncia la 'hipocresía política' por no afrontar el debate

Actualizado domingo 07/05/2006 18:31 (CET)

EFE

SEGOVIA.- El pintor Carlos León Escudero, de 58 años, hermano y único familiar del [pentapléjico](#) que apareció muerto en su domicilio de Valladolid el pasado jueves, ha querido "dar las gracias a quienes le hayan ayudado" a que Jorge León cumpliera su deseo. "Se han jugado algo para ayudar a que una persona deje de sufrir y tenga una muerte decente", ha dicho.

Carlos León cree, además, que "la muerte de Jorge puede ser muy útil en el debate sobre la eutanasia". Artista plástico residente en Segovia, ha sido el encargado de cumplir el deseo de su hermano, expresado ante notario, de que se incinerara su cadáver sin que nadie lo viera.

SOCIEDAD

2007 (gener): Alacant. Mort clandestina de Madeleine Z. Enferma d'ELA des de 2003

≡ EL PAÍS

SOCIEDAD

REPORTAJE: EL FINAL DE LA VIDA

"Quiero dejar de no vivir"

Una mujer con una enfermedad degenerativa se quita la vida acompañada por dos voluntarios

carrec/argimuday

20
minutos

Nacional Internacional Tu ciudad Opinión Gente y TV Cultura E

! DIRECTO CATALUÑA ERC confirma que solo avalará la lista única si en ella se

< NACIONAL >

Investigan la eutanasia de una mujer en Alicante ayudada por dos voluntarios

- Padecía Esclerosis Lateral Amiotrófica desde 2003.
- Militaba en la agrupación Derecho a Morir Dignamente.
- No quería ser una carga para nadie.
- El Juzgado número 7 de Alicante y la Policía investigan los hechos.

2007

Condemna per actuacions legals: sedacions terminals en el Hospital Severo Ochoa de Leganés.

2009

Terceres Jornades sobre el Dret a Morir Dignament (recolzament de l'Ajuntament de Barcelona).

Condemna per eutanàsia a l'Hospital Comarcal Móra d'Ebre (Tarragona) a Marcos Hourmann

2010 (deseembre): Madrid. Mort clandestina de Carlos Santos (malalt de càncer)

EL PAÍS

EPS

VIDAS AL LÍMITE

“Son 15 minutos. Dejas de respirar. Y fuera”

Las últimas horas de Carlos Santos Velicia, enfermo de cáncer y con un tumor incurable que decidió morir y contar su caso para reabrir el debate sobre la eutanasia

JUAN JOSÉ MILLÁS

5 DIC 2010

Carlos Santos era un hombre de mundo. Amaba tanto la vida que quiso gobernar la suya hasta el final. Tenía un tumor incurable. Estaba condenado a morir sufriendo. Pero se rebeló. Acudió a la asociación Derecho a Morir Dignamente. Ellos le acompañaron en su última voluntad. El pasado 10 de noviembre decidió tomarle la delantera a su enfermedad. Desayunó y dio un paseo antes de tomar un cóctel letal. Murió dormido en la habitación de un hotel. Antes quiso contarnos su historia. Pretendía que su caso sirviera para reabrir el debate de la eutanasia.

Lo normal es que las personas mayores no se vean reflejadas en la gente de su edad, pero les contaré una excepción que viví el pasado 9 de noviembre, al conocer a Carlos Santos Velicia, un hombre de 66 años (dos más que yo) que había viajado hasta Madrid para quitarse la vida. Fue después de comer, al atravesar en su compañía la Puerta del Sol, en dirección al céntrico hotel en el que expiraría al día siguiente, cuando descubrí la existencia de una curiosa sincronía entre sus movimientos y los míos. No éramos sólo un hombre y otro hombre, éramos dos individuos mayores, con tics característicos de individuos mayores, dos casi ancianos a los que cualquier espectador objetivo habría situado, en el mejor de los casos, en el último tercio de su vida.

Un inoperable quiste radicular, situado en el interior de la columna vertebral, entre la S2 y la S3, había comprometido la salud de Carlos Santos. sofía moro

Llama gratis al 900 866 482 **Jazztel**

Fibra + Móvil
150Mb 250min
3GB

23€/mes
6 meses
precio todo incluido

Wow!

VIDEOS NEWSLETTERS

ARCHIVO

SECCIONES

EL PAÍS

EPS

REPORTAJE:2010 | EL PENÚLTIMO DÍA

Adiós a la vida

JUAN JOSÉ MILLÁS

27 NOV 2011

La muerte digna. El derecho de los enfermos sin esperanza a decidir cuándo quieren terminar. Un tema escabroso que sigue en la calle. Nosotros no quisimos mirar para otro lado. Afrontamos la polémica y el debate. Y hace un año acompañamos a Carlos Santos en sus últimas horas.

2015

Condemna als jutjats d'Avilés a Fernando Marín (president de DMD-Madrid) i a una voluntària de DMD per col·laboració necessària al suïcidi en concepte de còmplice.

2016 Montserrat Voltà

EL LECTOR EXPOSA

La Vanguardia. 4-12-2016

Per una mort digna

■ Em dic Montserrat Voltà i tinc 90 anys. Estic malalta d'ELA i el meu cos s'està morint. El meu cervell està perfectament. La meva néta sempre m'ha fet preguntes respecte a la meua vida. Una part del seu treball de recerca l'ha fet basant-se en el que li he anat explicant. Em va fer l'última entrevista quan jo encara podia parlar. Ara, només li podria contestar tancant els ulls, que vol dir sí, o deixant-los oberts, que vol dir no, i amb l'ajuda d'un abecedari perquè no puc pronunciar ni una síl·laba. Només puc fer sorolls.

Fins fa vuit mesos anava a comprar a les botigues més pròximes i pujava les escales fins al segon pis on visc. Ara vaig amb grua del llit al sofà. Tot i estar envoltada de molt amor, em fa molta ràbia aquesta situació. He estat sempre molt vital i optimista, malgrat les circumstàncies que m'ha tocat viure. De petita vaig perdre el pare molt aviat i vaig passar una guerra. Amb en Juli, el meu marit, vam estar casats més de 50

anys. Ja fa vuit anys que va morir. Hem tingut cinc fills que ens han portat vuit néts. He superat cinc cesàries, un xoc sèptic després d'una hèrnia estrangulada, una aturada cardíaca, una extracció de vesícula... Em podia haver mort diverses vegades, i ara em moro lentament i dolorosa.

Les lleis que tenim deixaran que em mori ofegada amb la meua pròpia saliva, davant dels meus fills, i deixaran que aquesta imatge els persegueixi per sempre. Deixaran que sigui incapaç de menjar i beure aigua durant una setmana o deu dies, em faran una anàlisi i quan aquesta anàlisi demostrï que no he menjat i no he begut, ja tindran l'excusa per començar el procés de sedació. Jo hauré hagut de patir per tranquil·litzar les seves consciències. No em sembla bé que després de tenir una vida plena, el sistema m'obligui a viure d'una manera indigna i no permetin que me'n vagi en pau i sense patir.

MONTSERRAT VOLTÀ

Barcelona

2017, 12 de juny: Parlament de Catalunya

- Compareixençes davant la Comissió de Justícia

2019 (4 d'abril). Es fa públic el vídeo de Maria José i Àngel

https://elpais.com/sociedad/2019/04/04/actualidad/1554365744_092895.ht

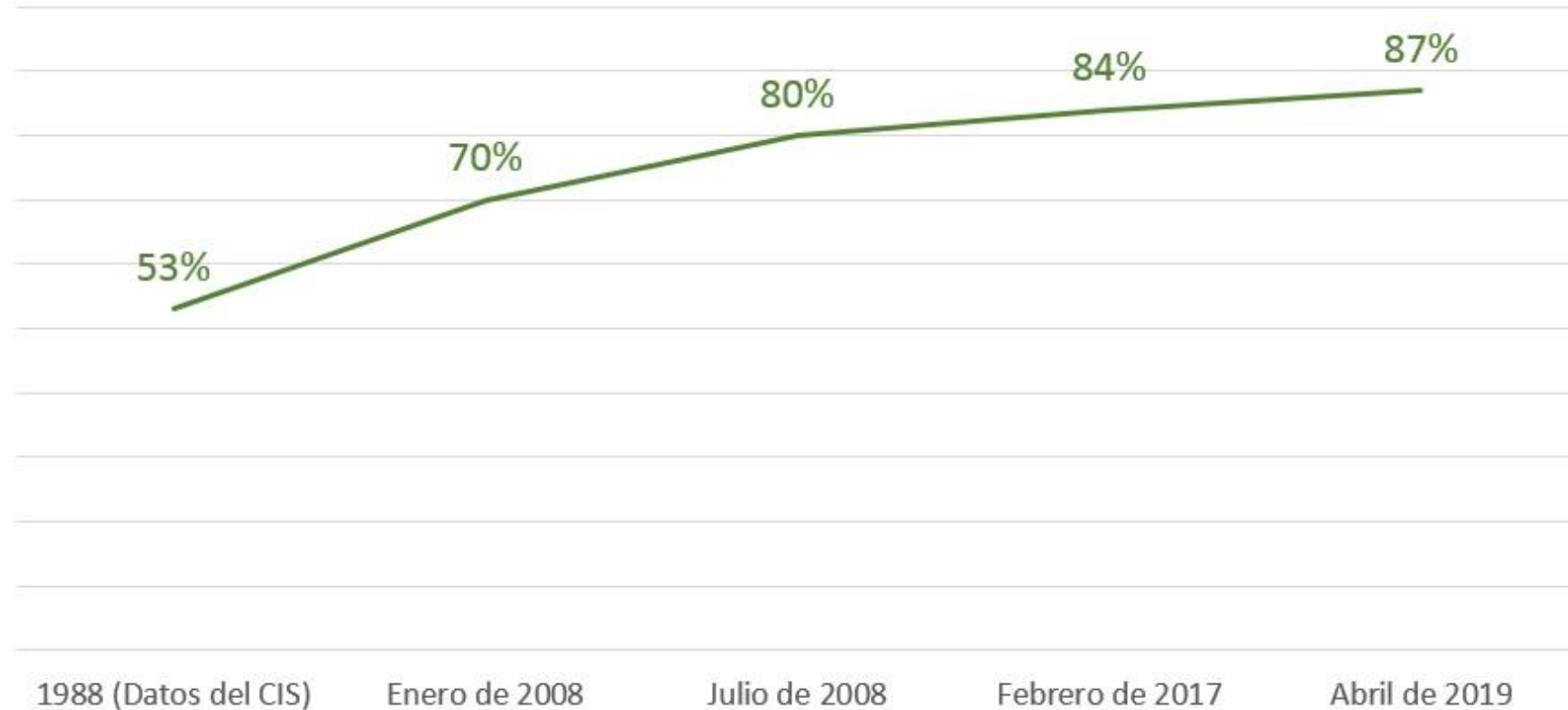
2019

Carta d'Antoni Monguilod (Malgrat de Mar) als mitjans (30/6)

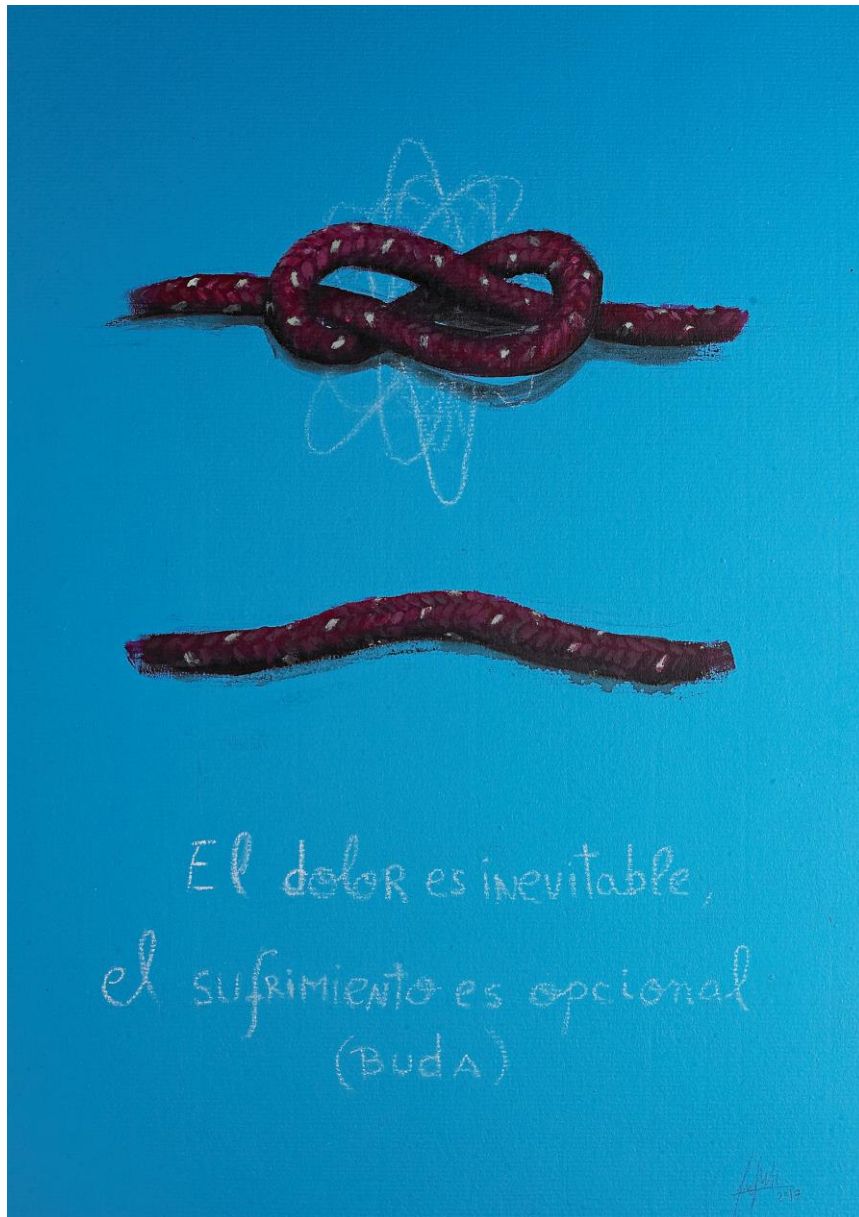
Què n'opinava la població Metroscopia (Abril, 2019)

¿Cree usted que un enfermo incurable tiene derecho a que los médicos le proporcionen algún producto para poner fin a su vida sin dolor?
(Porcentajes de respuesta afirmativa)

QUE FEM ?

- Informar i fer difusió dels drets que ja tenim, relacionats amb la mort digna.
- Ajudar a les persones en l'elaboració **reflexionada** del seu Document de Voluntats Anticipades.
- Assessorar a les persones associades en el procés de final de vida, quan sigui necessari.

“NUS” – JAUME MONTSERRAT

«morir dignament»

Entenem que és el dret a morir
d'acord amb els valors, prioritats i
preferències de cada persona.

Ignasi Blanch

Tenim drets al final de la vida: Coneixem els nostres drets. Declaració dels DDHH (1948)

Article primer: “Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i drets”

- **Llibertat** davant la mort.
- **Igualtat** davant la mort.
- **Dignitat** davant la mort.

Eleanor Roosevelt llegint la Declaració Universal dels DD HH

DRETS QUE JA TENIEM

➤ *Ley General de Sanidad (1986)*

Consentiment informat.

➤ *Conveni D'Oviedo del Consell d'Europa (1997)*

Dret a una **informació veraç** sobre el nostre estat de salut.

Dret a donar o no donar el nostre **consentiment informat.**

Dret que es considerin les nostres **Voluntats** expressades amb anterioritat.

Tenim drets al final de la vida: Coneixem els nostres drets. Llei General de Sanitat (1986)

Introdueix **drets dels pacients**.

“**Artículo 10.** Todos tienen los siguientes **derechos** con respecto a las distintas administraciones públicas sanitarias:

1. Al **respeto a su personalidad, dignidad humana e intimidad, (...)**
5. A que se le dé en términos comprensibles (...) **información** (...) sobre su diagnóstico, pronóstico y alternativas de tratamiento.
6. A la **libre elección entre las opciones** que le presente el responsable médico de su caso, siendo preciso el previo **consentimiento escrito del usuario para la realización de cualquier intervención, (...)**. A **negarse al tratamiento, (...)** debiendo, para ello, solicitar el **alta voluntaria**.
12. A utilizar las vías de **reclamación y de propuesta de sugerencias (...)**.”

Tenim drets al final de la vida: Coneixem els nostres drets. Conveni d'Oviedo (1997)

*“Conveni del Consell d'Europa per a la **protecció dels drets humans i la dignitat de l'ésser humà respecte a les aplicacions de la biologia i la medicina**”*

Reconeixement de **drets dels pacients**:

- Dret a la informació
- Dret al consentiment informat
- Dret al testament vital

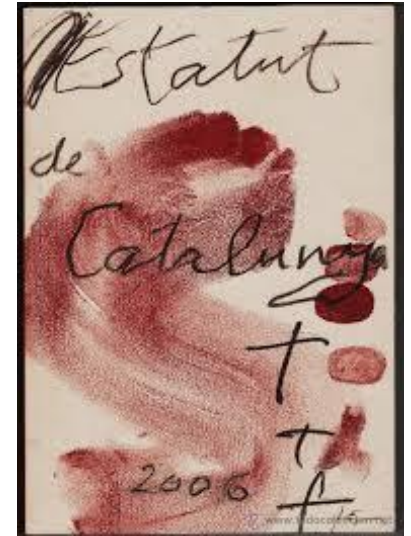
Quan parlem dels nostres drets, parlem de:

- **Dret fonamental a la integritat física i moral, a la llibertat personal i al lliure desenvolupament de la personalitat** (Constitució Espanyola)
- **Dret a l'autonomia del pacient** (Llei 21/2000 Catalunya i ley 41/2002 España)
 - Dret a la informació i a la intimitat***
 - Dret al consentiment informat**
 - Dret a rebutjar tractaments**
 - Dret a les Voluntats Anticipades**
- **Dret a rebre Cures Pal·liatives integrals** (Estatut de Catalunya 2006)
- **Dret a rebre ajuda per morir** (Ley Orgánica de Regulación de la Eutanàsia 2021)

* Dret a que es respecti el caràcter confidencial de la informació sobre la seva salut, que no es pot comunicar a ningú més, ni tant sols als seus familiars sense el seu consentiment.

Tenim drets al final de la vida: Coneixem els nostres drets

Article 20 de l'Estatut de Catalunya, 2006

Dret a viure amb dignitat el procés de la mort

1. Totes les persones tenen dret a rebre un **tractament adequat del dolor i cures pal·liatives** integrals i a viure amb **dignitat el procés de llur mort**.
2. Totes les persones tenen dret a **expressar llur voluntat d'una manera anticipada** per tal de deixar constància de les instruccions sobre les intervencions i els tractaments mèdics que puguin rebre, que **han d'ésser respectades, en els termes que estableixen les lleis**, especialment pel personal sanitari quan no estiguin en condicions d'expressar personalment llur voluntat.

QUÈ ÉS EL DOCUMENT DE VOLUNTATS ANTICIPADES

Un document en el que la persona expressa la seva voluntat sobre les atencions sanitàries que desitja o no desitja rebre, en cas de patir una malaltia irreversible. Va dirigit a l'equip sanitari que l'atén.

QUI EL POT FER ?

- △ Tota persona major d'edat.
- △ Amb capacitat suficient
- △ Actuant lliurement, sense cap tipus de coacció.

EL DOCUMENT DE VOLUNTATS ANTICIPADES (DVA)

És molt més que un document...

És també una **actitud** davant la vida, la malaltia i
la mort...

La persona està expressant que vol ser **agent** en
la cura de la seva salut.

EL DOCUMENT DE VOLUNTATS ANTICIPADES (DVA)

Cal primer **reflexionar** sobre els propis valors. Com ens agradaria, o com no volem morir.

Molt important **parlar-ho, compartir-ho**, amb la família i persones properes.

També es important **parlar-ho** amb l'equip sanitari que ens atén.

EL DOCUMENT DE VOLUNTATS ANTICIPADES (DVA)

VALORS VITALS:

Per al meu projecte vital, la qualitat de vida és un aspecte molt important i aquesta qualitat de vida la relaciono amb:

.....

SUPÒSITS I SITUACIONS:

Els valors vitals esmentats vull que es respectin en les situacions mèdiques següents:

.....

EL DOCUMENT DE VOLUNTATS ANTICIPADES (DVA)

INSTRUCCIONS SOBRE LES ACTUACIONS SANITÀRIES:

La meva voluntat inequívoca és que es porti a terme l'adequació de l'esforç terapèutic:

.....

EL DOCUMENT DE VOLUNTATS ANTICIPADES (DVA)

EL o ELS REPRESENTANTS

S'aconsella designar una o dues persones que et representin.

Han de ser:

- Persones properes que ens coneguin bé i sàpiguen el que volem.
- Que es comprometin a defensar el nostre DVA, la nostra voluntat.
- Que emocionalment se sentin capaces de fer-ho.

EL DOCUMENT DE VOLUNTATS ANTICIPADES (DVA)

Després cal **redactar** el document.

El DVA és document personal. Cada persona el pot redactar com consideri.

A DMD us oferim diferents models per facilitar-vos el tràmit:

[Model de DMD-CAT formalitzat per tres testimonis](#)

[Model de DMD-CAT formalitzat davant del/de la professional sanitari/ària](#)

[Model de DMD CAT en format Microsoft Word per si el vols modificar al teu gust](#)

[Model simplificat DMD Federal](#)

També tenim models en castellà per si preveus anar a viure a territori no catalanoparlant

[Model DMD-CAT en castellà](#)

[Model de DMD-CAT en castellà formalitzat davant del/de la professional sanitari/ària](#)

[Model de DMD CAT en castellà en format Microsoft Word per si el vols modificar al teu gust](#)

[Model DMD Federal en castellà](#)

També tenim models en anglès i en francès (es tracta d'un model que serveix a mode de consulta, perquè a l'hora de registrar-los tant sols es pot fer en les llengües oficials de l'estat espanyol)

[Model DMD-CAT en anglès](#)

[Model DMD-CAT en francès](#)

EL DOCUMENT DE VOLUNTATS ANTICIPADES (DVA)

El document es pot fer validar de tres maneres:

Amb tres testimonis: han de ser persones adultes i, com a mínim dues d'elles, no ha de tenir vincles familiars ni patrimonials amb la persona que fa el DVA.

Davant de notari.

Davant d'un professional sanitari: que ha de ser de l'àmbit de l'atenció primària, hospitalària o sociosanitària i, recomanem, dels centres que siguin de referència per a la persona interessada.

És molt important **registrar-lo** al Registre General del Departament de Salut.

EL DOCUMENT DE VOLUNTATS ANTICIPADES (DVA)

INSTRUCCIONS ESPECÍFIQUES DAVANT D'UNA EVENTUAL DEMÈNCIA

Jo no vull romandre de manera perllongada en aquestes situacions:

- Demència moderada**, que m'impedeixi viure sol/a i/o realitzar activitats com ara: *cuinar, rentar la roba, comprar, ...*
- Demència moderadament severa**, que generi la impossibilitat de valdre'm per mi mateix/a degut a deficiències en activitats com ara: *vestir-me, dutxar-me, menjar sol/a, anar al lavabo, llegir, escriure,...*
- Demència severa**, que m'impedeixi: *comunicar-me verbalment o reconèixer les persones afectivament properes i/o em mantingui immobilitzat/da en una cadira o en un llit, ...*

EL DOCUMENT DE VOLUNTATS ANTICIPADES (DVA)

Soc conscient que algunes malalties, especialment moltes demències, cursen amb **manca de consciència de malaltia.**

- ❑ Reclamo que prevalgui la meua voluntat aquí expressada, redactada amb plenes facultats cognitives.

I NOSALTRES DIEM QUE EL DVA ÉS UN REGAL

- **Per persona que ho fa:** li dona tranquil·litat.
- **Per a la família:** en moments durs, no hauran de prendre decisions difícils.
- **Per a l'equip mèdic/sanitari:** estarà orientat sobre com ha d'actuar.

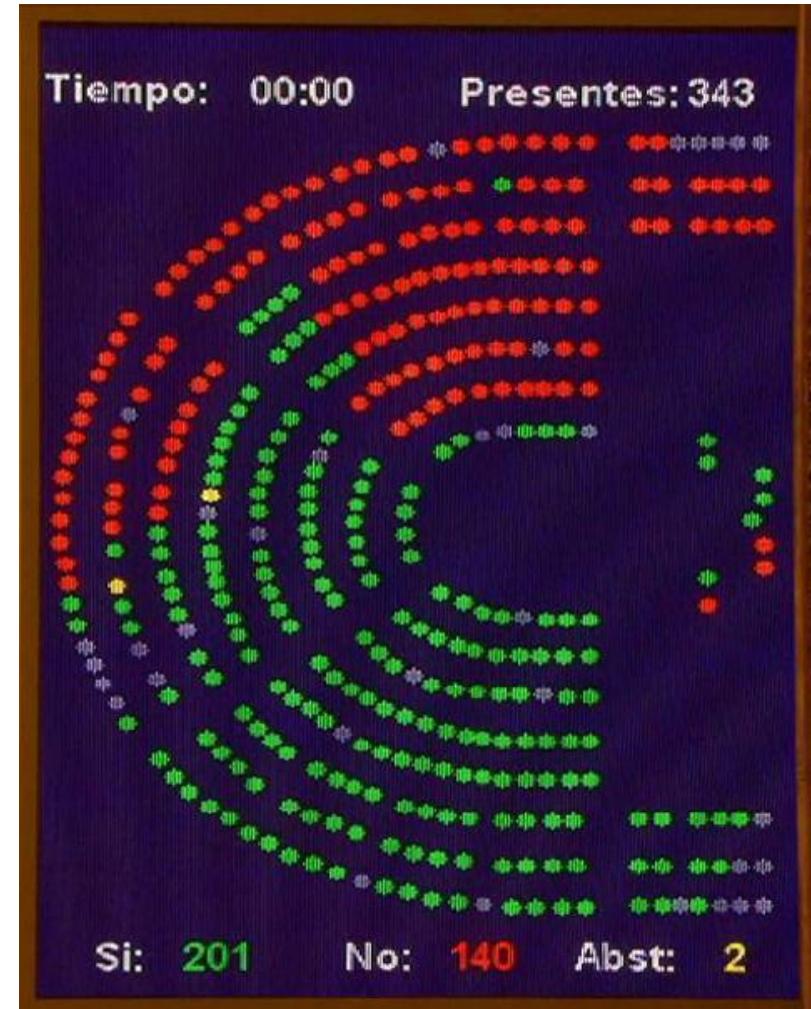

La Ley Orgánica 3/2021, de 24 de marzo, de regulación de la eutanasia.

BOE-A-2021-4628

<https://www.boe.es/eli/es/lo/2021/03/24/3>

NOU DRET CIVIL QUE ES FARÀ EFECTIU A TRAVÉS DEL SISTEMA SANITARI DE SALUT: LLEI DE L'EUTANÀSIA (LORE)

PSOE, Podemos, BNG, ERC, Junts per Catalunya, PDeCAT, Más País, Bildu, PNV, Nueva Canarias, Coalición Canaria, CUP i Cs

PP, VOX, UPN

Aquesta llei pretén donar una resposta jurídica, sistemàtica, equilibrada i garantista a una demanda sostinguda de la societat actual com és l'eutanàsia

¿Cree usted que un enfermo incurable tiene derecho a que los médicos le proporcionen algún producto para poner fin a su vida sin dolor?
(Porcentajes de respuesta afirmativa)

1988 (Datos del CIS)

Enero de 2008

Julio de 2008

Febrero de 2017

Abril de 2019

La Llei Orgànica 3/2021

La regulació de l'Eutanàsia es basa en l'harmonització de 2 drets:

- El dret a la vida i a la integritat (física i moral) de la persona
- El dret a la dignitat, llibertat i autonomia de la voluntat de la persona

Principis fonamentals emparats per la Constitució.

La Llei Orgànica 3/2021

Els serveis públics de salut han de garantir la prestació d'ajuda a morir i l'han d'incloure en la seva cartera de serveis

Cal saber que una **lleï orgànica** és aquella norma de rang legal que, generalment, es troba en un nivell jeràrquic superior o que es requereix [constitucionalment](#) per a regular certes matèries. Habitualment per a l'aprovació de lleis orgàniques calen requisits extraordinaris com, per exemple, [majoria absoluta](#) o [qualificada](#).

QUI POT DEMANAR L'EUTANÀSIA?

Qui està en una situació clínica greu, crònica i impossibilitadora.

Qui té una malaltia greu, incurable, amb pronòstic de vida limitat

Qui té un sofriment insuportable que no es pot alleugerir en condicions que la persona consideri acceptables.

DANI TORRENT

SOFRIMENT GREU, CRÒNIC I IMPOSSIBILITADOR

Capítulo 1 artículo 3b

Ramón Sanpedro 1998 (Tetraplègia)

MALALTIA GREU I INCURABLE

Capítulo 1 artículo 3 c

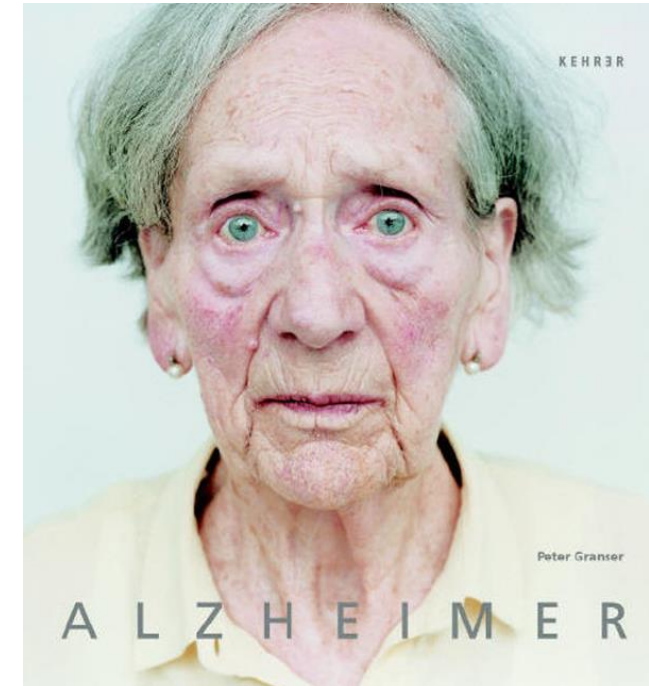
José Luis Sagüés 2014 (Càncer)

UNA SITUACIÓ ESPECIAL: LES DEMÈNCIES

La llei de Regulació de l'Eutanàsia (LORE) diu: “... Si el pacient no està en el ple ús de les seves facultats ... **hagi subscrit anteriorment un document d'instruccions prèvies, testament vital, voluntats anticipades o documents equivalents reconeguts legalment, ...** es pot facilitar la prestació d'ajuda per morir de conformitat amb el que disposi el document esmentat.”

Capitulo 1 artículo 3b Capitulo 2 articulo 5. 2

CONCEPTES IMPORTANTS

- ✓ La llei defineix la persona com a subjecte principal.
- ✓ Metge responsable.
- ✓ Equip sanitari.
- ✓ Metge consultor.
- ✓ Comissió de Garanties i Avaluació.

EL/LA METGE/SSA RESPONSABLE

- Es escollit lliurement per la persona que sol.licita l'ajuda per morir
- Coordina tota la informació i l'assistència sanitària de la persona
- Acompanya a la persona durant tot el procés.
- Orienta i resolt els dubtes
- Verifica que la sol.licitud reuneix els requisits exigits per la llei
- Verifica si hi ha DVA
- Contacta amb el/la metge/ssa consultor/a en el termini establert
- Canalitza la informació cap a la CGA
- Prescriu el procediment i les drogues necessàries per la prestació i supervisa la seva aplicació
- Realitza els informes i documents requerits per la normativa legal (primera i segona sol.licitud, informe de deliberació, document final primer i segon per la CGA una vegada aplicada l'ajuda a morir
- Certifica la defunció.

EL METGE CONSULTOR

- Ha d'estar format en les patologies o situacions que pateix la persona
- No ha de pertànyer al mateix equip d'atenció directa del metge responsable
- Ha de tenir suficients coneixements per valorar la patologia de base, les alternatives terapèutiques, el pronòstic i les necessitats clíniques i de suport
- Ha de corroborar el compliment de les condicions establertes per la llei, en els terminis establerts.
- Revalora la voluntat del pacient, la situació irreversible de la seva malaltia i l'absència raonable de tractament que pugui millorar la seva situació clínica, simptomàtica i/o funcional.
- Realitza un informe que fa arribar al metge responsable

EL PROFESSIONAL D'INFERMERIA RESPONSABLE

- Acompanya en tot el procés a la persona sol.licitant
- Facilita informació i participa, conjuntament amb el metge responsable en el procés deliberatiu
- Coordina l'elaboració d'un pla de cures pel procés de prestació individualitzat segons les necessitats de la persona i de la seva família
- Participarà en el procés d'ajuda a morir sota la coordinació del/a metge/ssa responsable.

COM S'HA FET EL DESPLEGAMENT A CATALUNYA

- ✓ Es va constituir la Comissió de Garantia i Avaluació de Catalunya (CGAC) per valorar les sol·licituds.
- ✓ Inicialment: 11 titulars + 21 suplents. Actualment: 17 titulars + 17 suplents
- ✓ Es va crear l'oficina PRAM (Prestació d'ajuda per morir) per donar suport als diferents professionals implicats, metges, referents, vocals de la comissió.
- ✓ Es va activar la plataforma PRAM per un registre correcte dels procediments.
- ✓ Es va crear una xarxa de referents distribuïda per tot el territori, per donar suport als professionals que reben les sol·licituds.

Informe anual sobre l'aplicació de la Llei orgànica de regulació de l'eutanàsia durant l'any 2023 a Catalunya

Sol·licituds rebudes i prestacions realitzades	Any 2021 ⁷	Any 2022	Any 2023	2021-2023
Sol·licituds rebudes	71	175	219	465
Iniciades amb la primera sol·licitud	68	171	212	451
Iniciades mitjançant un document de voluntats anticipades (DVA)	3	4	7	14
Prestacions realitzades	29	91	94	214
Modalitat 1 (administració per un professional sanitari)	28	88	93	209
Modalitat 2 (autoadministració)	1	3	1	5

Temps em les diferents fases del procés deliberatiu

Període de temps	Mltjana	Medina	DE
Dies entre la presentació de la primera i la segona sol.licitud	19	16	10
Dies entre la presentació de la primera sol.licitud i l'emissió del requeriment	59	47	42
Dies entre la presentació de la segona sol.licitud i l'emissió del requeriment	40	27	38

Edat de les persones que van sol·licitar la PRAM durant l'any 2023

	Dones	Homes	Tots
Mitjana d'edat	75,21	73,79	74,56
Mediana d'edat	76	76	76
Edat mínima	36	30	30
Edat màxima	102	98	102

Edat de les persones que van rebre la PRAM durant l'any 2023

	Dones	Homes	Tots
Mitjana d'edat	78,51	72,69	75,35
Mediana d'edat	81	76	77
Edat mínima	44	30	30
Edat màxima	97	91	97

Àmbit assistencial d'on provenia el professional que va rebre la sol·licitud i va realitzar la PRAM durant l'any 2023

Àmbit sanitari de procedència	Sol·licituds	Prestacions
Atenció primària	130 (59,36%)	54 (57,45%)
Hospital	71 (32,42%)	30 (31,91%)
Atenció intermèdia	13 (5,94%)	7 (7,45%)
Residència	5 (2,28%)	3 (3,19%)
Total	219 (100%)	94 (100%)

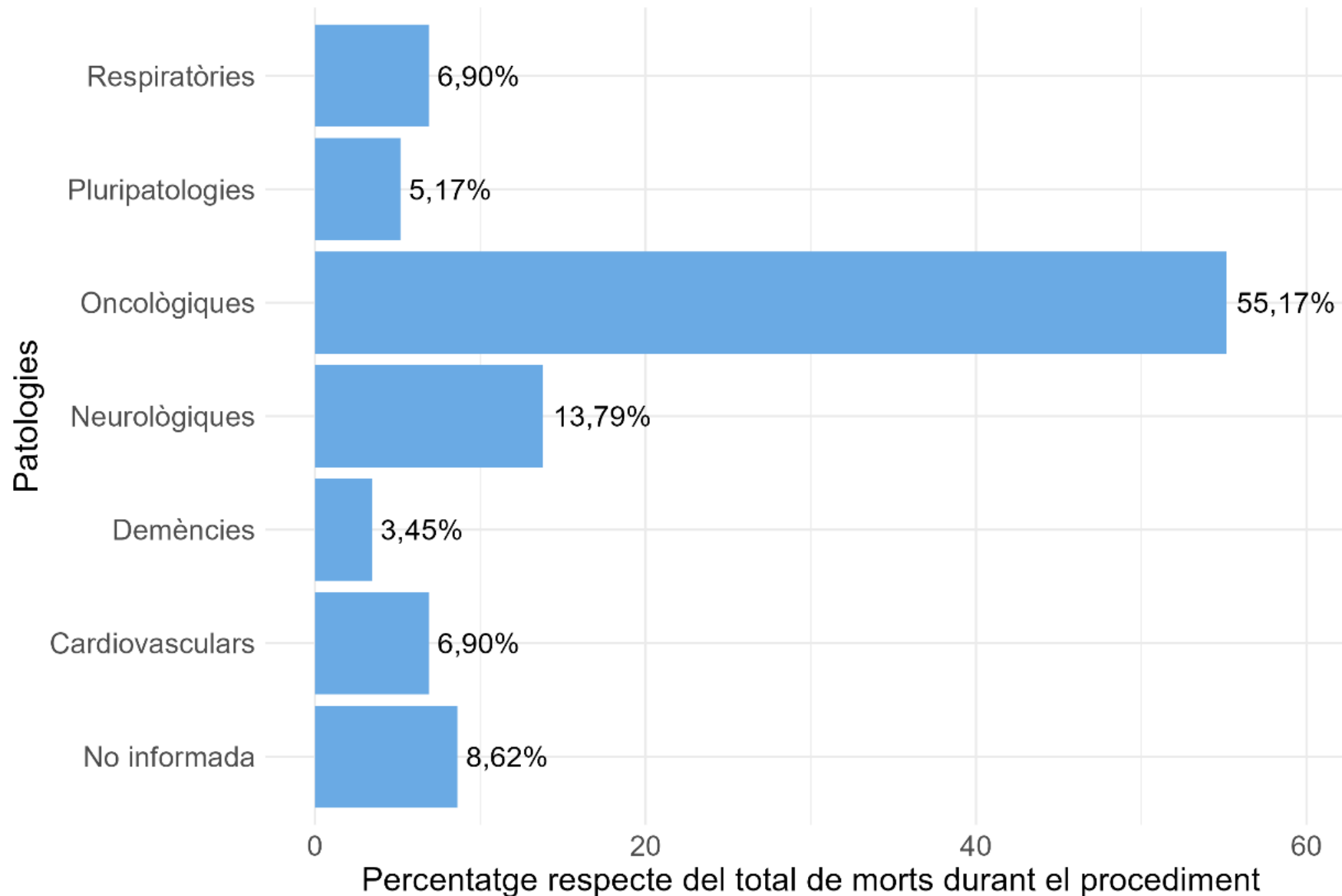
Distribució, per províncies, de les sol·licituds i prestacions PRAM durant el 2023

Demarcació territorial per províncies	Sol·licituds	Prestacions
Barcelona	163	74
Girona	31	13
Lleida	7	1
Tarragona	18	6
Total	219	94

Patologies de base de les persones que van sol·licitar i van rebre la PRAM

Patologies	Sol·licituds	Prestacions
Oncològiques	74	23
Neurològiques	64	38
Pluripatologies	13	7
Cardiovasculars	11	3
Reumatològiques	10	6
Respiratòries	9	4
Demències	6	2
Salut mental	6	2
Digestives	2	2
Renals	2	1
Altres	16	6
No informada ¹²	6	0
Total	219	94

Defuncions esdevingudes durant el procediment, en funció de la patologia de base de la persona sol·licitant

Què hem après en aquest temps d'aplicació de la LORE?

Molts professionals han respòs positivament malgrat les dificultats emocionals i tècniques en la seva aplicació.

L'objecció de consciència dels professionals a Catalunya.

L'aplicació al territori espanyol no ha estat homogènia.

La llei no parla de diagnòstics, la llei parla de situacions.

Importància de la figura del professional referent.

Cal orientar millor la demanda d'eutanàsia, tenint en compte el que es triga en el procés fins a obtenir la resolució final.

Cal orientar millor la demanda d'eutanàsia, tenint en compte el que es triga en el procés fins a obtenir la resolució final.

La sol.licitud de prestació de l'ajuda a morir s'ha de fer per escrit, datada i signada en presencia del metge/ssa responsable qui també ha de signar-la.

Son necessàries dues sol.licituds amb un Interval entre elles mínim de 15 dies. La primera confirma formalment la sol.licitud i és el punt de partida del procés deliberatiu.

El procés deliberatiu és un diàleg

Ho tenim incorporat en el nostre treball de millora de la Qualitat?

- Tenim definit i implementat un procés o un procediment?
- Avaluem el seu grau de compliment?
- Tenim definits indicadors de resultats?
- Estan incorporats en el quadre de comandament de l'organització?

Moltes gràcies!

**Perquè estimem la vida,
volem una bona mort**

Lliures fins al final

dmd
DRET A MORIR DIGNAMENT
CATALUNYA

Montserrat Massana

<https://www.ccma.cat/324/ladeu-de-la-montserrat-quan-demanar-ajuda-per-morir-es-un-homenatge-a-la-vida/noticia/3124912/#origen=notirelacionada>

Metges del Trueta

<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/telenoticies/els-titulars-del-telenoticies-22102021/video/6125649/>

https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/telenoticies/com-afronten-els-professionals-la-nova-llei-de-leutanasia-el-primer-cas-a-girona/video/6125605/?ext=SMA_WP_F4_CE24

**Perquè estimem la vida,
volem una bona mort**
Lliures fins al final

dmd
DRET A MORIR DIGNAMENT
CATALUNYA

Vine a visitar-nos i t'ajudarem

Si tens cap dubte, truca'ns o vine a [la seu de DMD a Barcelona](#). T'ajudarem a fer el document i et farem els tràmits del registre. També et podem atendre en [d'altres punts](#). Si vols, et podem facilitar un document obert perquè tu puguis redactar el DVA segons les teves preferències.

[Carme Elias: "El DVA és un bon regal de comiat"](#)

[Josep Maria Pou. El document de voluntats anticipades](#)

[Indicacions útils per a fer el DVA](#)

[Video resum sobre el DVA: dues voluntàries de DMD-CAT expliquen perquè han fet i registrat el seu Document de voluntats anticipades o testament vital.](#)

[Enllaç al Document de Voluntats Anticipades. Canal Salut](#)

Parlem-ne

**Perquè estimem la vida,
volem una bona mort**

Lliures fins al final

dmd
DRET A MORIR DIGNAMENT
CATALUNYA